

1

V den svých čtrnáctých narozenin jsem se vzbudil s pocitem stejně zářivě šťastným jako sluneční světlo pronikající mým oknem. Ale nevstával jsem hned. Jen tak jsem ležel a myslel na předchozí večer. Vyhrál jsem za své dódžó už patnáctou soutěž v kendó a mohl jsem se ucházet o postup do šestého danu. Táta by na mě byl vážně hrdý. Sám byl jednu dobu šampionem a do tělocvičny mě přivedl, když mi byly sotva čtyři roky. Mám z toho dne fotku, pověšenou na zdi v pokoji. Držím na ní dřevěný meč a na hlavě mám čelenku se symbolem vycházejícího slunce. Táta má na sobě plnou ochrannou výstroj a v ruce drží helmu. Je tak vysoký a vypadá hrozně vážně.

Můj táta toho moc nenamluvil. Byl to tichý muž. Ale o kendó dokázal zapáleně vyprávět celé hodiny. Znal všechny příběhy o nejvýznačnějších samurajích, třeba o Musašim, který prvního

muže zabil ještě jako malý kluk. Nebo o Bokudenovi, který usekl hlavy víc než dvěma stovkám soupeřů. Taky toho hodně věděl o japonských hradech a generálech, kteří je obléhali. Na obrázku, který visí hned vedle, jsem já a moje krásná matka na hradě Himedži, což je největší hrad, jaký byl kdy postaven.

Jeli jsme tam, když mi bylo deset. Naše poslední společné prázdniny. Táta brzy nato umřel. Nákladák, který řídil, dostal smyk na zledovatělé silnici nedaleko Sappora a táta utonul v jezeře. Často si představuju, jak se snaží vylézt ven okénkem, ale pak ztratí vědomí a vznáší se v ledové vodě jako japonský duch. Babička často říká, že táta byl studený čumák, ale nebyl. Jen byl dost tichý, jak už jsem říkal.

Moje matka pracovala jako letuška a teď žije ve Vancouveru se svým přítelem, pilotem. V dopisech, co mi posílá, vždycky zní trochu provinile, ale to vůbec nemusí. Zas tak moc se mi nestýská, jsem hlavně rád, že je šťastná. A navíc mám dvojčata. Jsou hned na vedlejší fotografii. Uprostřed stojím já, z jedné strany Miko a z druhé její bratr Hiroši. Objímám je kolem ramen a všichni tři k sobě tiskneme rozesmáté tváře. Na té fotce je nám deset let, ale vlastně je oba znám už od šesti. A vždycky když nás vidí děcka ze školy, pokřikují na nás „Hele, trojčata.“ Protože jsme pořád spolu a budeme spolu navždy. Už teď plánujeme, jak si po škole společně najdeme byt.

Nakonec jsem vstal, sbalil svoji matraci a příkrývku a uklidil je do vestavěné skříně a pak si na tatami udělal kotoul. Prostě to tak dělám, místa tu na to je dost. Mám pokoj větší, než má většina lidí obývací.

„Jukio, jsi vzhůru?“

„Ano, babičko.“

V podstatě bydlím se svojí babičkou. Ona obývá přízemí domu a já mám pro sebe patro. Říkám v podstatě, protože ji vídám tak jednou do týdne, což nám oběma bohatě stačí. Seběhl jsem po schodech a vešel do jejího pokoje, kde to čpělo kočičím žrádlem a kouřem. „Babičko?“

Byla vzadu, a tak jsem rozsvítil lampu a prohlížel si její fotografie. Byla na nich císařská rodina, nechyběl ani jeden potomek. Babička císařskou rodinu uctívá, a tím myslím vážně uctívá. Japonští císaři jsou údajně potomky šintoistické bohyně slunce Amaterasu, takže mají božský původ. Jenže když se Japonsko vzdalo Američanům, generál MacArthur vyhlásil, že už božský status mít nemůžou. Pro císaře Hirohita muselo být těžké se svého božství vzdát a kapitulovat. Pochopitelně to udělal pro dobro své země, a ačkoli babička proklíná den, kdy tak učinil, doteď císaře obdivuje. Jejím největším hrdinou je ale její manžel, který zemřel, když jen s hrstkou mužů bránil ostrov Iwodžima. Když jim došla munice, vzali bajonety a napadli Američany s prázdnými puškami. Američani je samozřejmě rozsekali na kousíčky, ale jak říká babička, „je lepší zemřít se ctí než žít s hanbou.“ Pak jsem zaslechl, jak babička vešla.

„Dobré ráno, babičko.“

Důstojně se posadila do svého křesla, jako císařovna usedající na trůn. Pak do dlouhé tenké špičky zasunula cigaretu a zapálila si. Babička má kouření ráda. Kouří jako drak a vypije hektolitry zeleného čaje. Ale ještě nikdy jsem ji neviděl nic sníst, ani rýžový koláček.

„Dnes ráno jsem šla ven a nějaký Číňan si přímo přede mnou

uplivil! Nikdy nepochopím, proč tolik plivou. V jejich zemi to musí klouzat jak na kluzišti.“

Babička nemá Číňany ráda. Ani Korejce. A úplně nenávidí Američany. Má ráda jen jeden typ lidí, a to dobře oblečené Japonce. A i když jste dobře oblečený Japonec, existuje velká pravděpodobnost, že vás stejně nebude mít ráda.

„A ty venkovany v parku by měli zmlátit holemi!“

Vždycky mi přišel legrační babiččin dojem, že tokijští bezdomovci jsou venkované. Babička tak trochu žije v minulosti.

„Četl jsi dnešní noviny? Tři politiky nachytali v masážním salonu s prostitutkami. Měli by jim usekat hlavy!“

Babička je zahořklá, protože bývala strašně bohatá, teda její otec býval bohatý. Vyrůstala jako princezna se zástupy sloužících a poníků a všichni dělali, co jí na očích viděli. Jenže po válce o všechno přišli, nebo to tak aspoň babička podává. Ve skutečnosti jí patří náš dům a ještě několik dalších, takže o peníze nikdy nouzi nemá.

„Jak jde tvůj šermířský trénink?“

„Měl jsem velké štěstí a včera jsem vyhrál v soutěži, babičko.“

„No,“ zamračila se babička, „tys rodině nikdy ostudu nedělal. Ani nikdy neuděláš,“ dodala výhrůžně. „A co hodláš dělat dneska?“

„Půjdu ven s dvojčaty, babičko.“

Babička se ušklíbla. „Nechápu, proč se pořád zahazuješ s těmi dětmi.“

„Vždyť jsme stejně staří, babičko. Jsem jen o den starší než oni.“

„Ale ty jsi muž, Jukio! Potomek válečnického rodu. Oni jsou jen děti.“

Vysledovala náš původ až ke klanu Takeda. Takedové byli mocní

samurajové, kteří vládli části Japonska ve čtrnáctém století. Babička dokázala sypat z rukávu jejich jména a přesná data. Byla možná stará jako Metuzalém, ale stále ještě bystrá jako liška. Ukázala prstem na kupku obálek. „Peníze a dopis od tvé matky. Vezmi si je a běž.“

„Děkuji, babičko,“ uklonil jsem se, vyšel z pokoje a sprintoval po schodech k sobě. Nemohl jsem se dočkat, až dorazí dvojčata. Pak jsem zvenku zaslechl jejich hlasy.

„Jukio! To jsme my.“

Vyšel jsem na balkon a shlédl dolů na jejich rozesmáté obličejce. „Dole je otevřeno,“ zavolal jsem na ně.

Zběžně jsem si prohlédl peníze a přání k narozeninám od matky a pak jsem si sedl a předstíral, že si čtu manga komiksy.

Slyšel jsem, jak se dvojčata zouvají a dupou po schodech. Vešli dovnitř s úsměvy stále ve tvářích a klekli si přede mě na tatami. Byli poměrně malého vzrůstu, i na Japonce, a já byl zase vysoký, takže jsem je dost převyšoval. Ale byly to hezké děti, s bronzovou kůží a mandlovýma očima, a jejich vlasy byly víc hnědé než černé. Občas si z nich dělám srandu a říkám, že vypadají jako kreslené postavičky, ale to jim vůbec nevadí. Nenašli byste spokojenějšího kluka, než je Hiroši, a jeho sestra Miko je opravdu moc hezká holka. Vlastně je každým dnem hezčí a hezčí. Miko vytáhla z batohu dárek a s úklonou ho položila přede mne.

„Všechno nejlepší k narozeninám, Jukio.“

Nemohl jsem se ubránit úsměvu. Roztrhal jsem balící papír na kusy, ale když jsem uviděl, co v něm je, strnul jsem. Byl to pár rukavic na kendó, kterým se říká koté, a byly to ty nejlepší

a nejdražší, co se dají sehnat. Miko za ně musela utratit všechny peníze, které si vydělala hlídáním dětí.

„Líbí se ti?“ zeptala se mě.

„Nechceme, aby sis poranil ruce,“ dodal Hiroši.

Nechtějí, abych si poranil ruce. Já snad umřu! „Jo, líbí se mi.“

Viděli na mně, jak jsem dojatý, takže jsem už nepotřeboval říkat nic víc.

„Půjdeme plavat?“ navrhl Hiroši.

„Fajn,“ souhlasil jsem a naházal svoje věci do batohu.

Vyšli jsme do zářivého slunečního jasu a zamířili k Olympijskému centru, vzdálenému sotva pět minut. Tohle je na místě, kde bydlíme, to nejlepší – všechno je blízko. Pěšky se dá dojít do čtvrti Šindžuku a Šibuja i na nádraží Haradžuku. Pokud bychom chtěli jet do Ginzy nebo Uena, stačí nasednout na vlak na nádraží Sangubaši. A v Tokiu je vždycky co dělat, celé město je jako zábavní park. I kdybychom zrovna neměli nic lepšího na práci, vždycky můžeme aspoň zamířit do parku Jojogi.

Šli jsme jeden za druhým, protože ulice tu jsou dost úzké, a pak jsme se tryskem rozeběhli k železničnímu přejezdu. Jenže v tu chvíli zazněl gong a spadly závory, takže jsme museli počkat, až přejede vlak. Miko mi položila ruku na rameno. Poslední dobou to dělala dost často. Pak se na mě zahleděla. „Blahopřeju k vítězství v turnaji.“

„Kdo ti řekl, že jsem vyhrál?“

„Vždyť vyhráváš pořád,“ zašklebil se Hiroši.

Nevyhrávám pořád. Ale poslední dobou vyhrávám čím dál častěji a lidé si toho začali všímat.

Když vlak konečně přejel, závory se zvedly a my přešli přes koleje, přeběhli přes silnici a zamířili do Olympijského centra.

„Platím já,“ prohlásila Miko.

Utíkali jsme s Hirošim do pánských šaten, spěšně se převlékli, vyběhli ven a naskákali do liduprázdného bazénu. Ponořil jsem se do tiché, chladné vody a sledoval, jak se nade mnou míhají paprsky světla. Doplaval jsem až na druhý konec, obrátil se a krauloval zpátky. Zpozoroval jsem nad sebou siluetu Miko. Plavala jako štika a nikdy se neunavila. Byla to jedna z jejích mnoha dovedností. Úplně nejlíp jí ale šlo zpívání. Miko zpívala líp než kdejaká superstar. Vždycky jsme ji s Hirošim přemlouvali, aby se přihlásila do některé z těch televizních talentových soutěží, ale Miko nechtěla. Byla hodně stydlivá.

Vynořil jsem se nad hladinu a posadil se na okraj bazénu. Smál jsem se Hirošimu, který kolem sebe cákal vodu. Nikdy nedělal nic jiného. Neměl plavání rád a nesnášel kontaktní sporty, a to nemluví jen o judu nebo karate. Nenáviděl i fotbal a basket a jakékoli další sporty, při nichž do něj mohl někdo vrazit. Bylo to proto, že jako malý byl nemocný a musel nějakou dobu být v nemocnici. Teď už nemocný nebyl, ale stejně ho vždycky rozruší, když spadne.

Miko vylezla z bazénu a sedla si vedle mě. Z vlasů jí kapala voda. Odrhнула si je z půvabné tváře a já na ni upřel žádostivý pohled. Nebyl zas tak moc žádostivý, ale Miko si toho všimla a zvedla obočí. Hiroši doplaval až k nám a začal šlapat vodu. „Za chvíli se začnete líbat.“

Tohle říkal pořád a až doteď jsme se tomu vždycky smáli. Jenže teď jsme Miko i já zrudli a odvrátili pohled.

„Miko, běž si ještě zaplavat a pak půjdeme. Chci zajít za jeptiškou.“

„Ještě není doma,“ řekl jsem.

„Ale je. Děda ji viděl.“

Ještě několikrát jsem s Miko přeplaval bazén a pak jsme se oblékli a šli za Hirošiho jeptiškou. Narazili jsme na ni jednou při našich toulkách po Tokiu. Pozvala nás na čaj a od té doby jsme za ní chodili. Je to buddhistická jeptiška, ale žije na pozemku šintoistické svatyně. Šintoismus je naše druhé náboženství. Hodně klade důraz na soulad s přírodou a tak. Povídá se, že šintoističtí duchové, zvaní *kami*, přebývají v řekách, horách i stromech, a když člověk umře, může se z něj taky stát *kami*. Nevadilo by mi se znovu narodit jako strom, pokud by vedle mě jako stromy rostla i dvojčata.

Svatyně stojí na vrcholku kopce kousek od mého domu. Je to jako taková oáza klidu mezi naší čtvrtí a tou strašnou čtyřproudou rychlostní silnicí, která je pořád rozestavěná. Je to tam moc hezké, rostou tam exotické rostliny a vedou tam kamenité cestičky, nad kterými se tyčí šintoistické brány. Z cedrového dřeva vyřezaný chrám stojí na žulovém podloží a z každé strany ho stráží ohromná kamenná socha lvího psa. I když je venku sebestříšnější horko, tady je vždycky chládek, protože celé místo stíní vzrostlé stromy.

Zazvonili jsme na zvonek před chrámem a zatleskali, abychom přivolali bohy. Pak jsme se jim na znamení úcty poklonili a rozběhli se k domu, v němž jeptiška žije. Jmenuje se Nacuko, což znamená „letní dítě“. Dost to na ni sedí, protože z ní vždycky vyzařuje taková vřelost. Nedělám si srandu. Jakmile jste s ní, jako by se uvnitř vás začalo rozlévat teplo. A i kdyby ne, Nacuko je milá i tak. Má velké

oči a dokonale holou hlavu a smetanově zbarvenou kůži. A vždycky se v její společnosti cítíte výjimeční. Všichni jsme ji měli rádi, ale byla to Hirošiho jeptiška, protože Hiroši ji měl nejradši.

Zaklepli jsme na dveře. Otevřela nám jedna ze starých jeptišek. „Jdeme za Nacuko,“ oznámil jí Hiroši.

Jeptiška se trochu zaškvířila. Jeptišky by se neměly oslovovat křestními jmény. „Povím jí, že jste tady.“

Zavřela dveře a my se posadili do proutěných židlí a čekali. Hiroši neustále zalétal pohledem ke dveřím. Už se své jeptišky nemohl dočkat. Myslím, že pro něj byla něco jako matka. Jejich skutečná matka totiž utekla hned po jejich narození a od té doby ji nikdo neviděl. Hiroši si s Nacuko vždycky povídal jako syn s mámou, ale jen v tom to nebylo. Vytvořilo se mezi nimi silné pouto, které jsem nikdy nedokázal docela pochopit.

Když se konečně objevila ve dveřích, vyskočili jsme ze židlí a uklonili se. S úsměvem k nám došla, položila na stůl ták a uklonila se taky. My se uklonili ještě hloub. Jeptišce se vždycky musíte uklonit co nehloub. A důležitým osobám taky. A my jsme zatím jen děti, takže se musíme hluboce klanět skoro každému.

„Jak se máte, děti?“

„Výborně!“ vyhrkl Hiroši.

Posadili jsme se a sledovali jeptišku, jak připravuje čaj. Dokonce přinesla i jeden kvítek ve váze a nějaké koláčky. Bylo to jako náš vlastní malý čajový obřad. V zenové tradici slouží čajový obřad k očištění ducha a navození klidu a míru. A my jsme vždycky cítili klid a mír, když jsme Nacuko pozorovali. Ale když nám podala koláčky, všimli jsme si, že je jí do pláče.